

Hallituksen neuvottelu 31.8.2023

PÄÄMINISTERI ORPON HALLITUKSEN LAINSÄÄDÄNTÖSUUNNITELMA JA VALTIONEUVOSTON SELONTEOT

Syysistuntokausi 2023 ja (alustava) kevätistuntokausi 2024

Hallituksen lainsäädäntösuunnitelma sisältää tiedot hallituksen esityksistä, jotka on tarkoitus antaa eduskunnan käsiteltäväksi syysistuntokaudella 2023 ja (alustavasti) kevätistuntokaudella 2024. Hallituksen hyväksymä lainsäädäntösuunnitelma julkaistaan valtioneuvoston verkkosivuilla erillistoisintona.

Lainsäädäntösuunnitelmasta käy ilmi lyhyt kuvaus kustakin hallituksen esityksestä ja arvio esittelyviikosta. Tarkemmat tiedot suunnitelmaan sisältyvien hallitusten esitysten valmistelusta on saatavilla valtioneuvoston hanketietopalvelussa (Hankeikkuna). Ministeriöt vastaavat hanketietopalvelussa olevien tietojen oikeellisuudesta ja ajantasaisuudesta sekä yhteydenpidosta eduskunnan valiokuntasihteeristöihin. Suunnitelmaan on sisällytetty lisäksi alustavat tiedot kevätistuntokaudella 2024 eduskunnalle annettavaksi suunnitelluista valtioneuvoston selonteista.

Kevätistuntokauden 2024 alussa lainsäädäntösuunnitelmaa tarkistetaan kokonaisuutena. Suunnitelmaan voidaan tehdä välttämättömiä muutoksia myös istuntokauden aikana.

Sisällys

Syysistuntokaudella 2023 eduskunnalle annettavat hallituksen esitykset	3
Kevätistuntokaudella 2024 eduskunnalle annettavat hallituksen esitykset (alustavat tiedot)	26
Valtioneuvoston selonteot	36

Syysistuntokaudella 2023 eduskunnalle annettavat hallituksen esitykset

Syyskuu 2023 - tammikuu 2024

Valtioneuvoston kanslia

Viikko (arvio)

- 41 **HE laiksi tasavallan presidentin palkkiosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta**
Ehdotetaan muutettavaksi Tasavallan presidentin palkkiosta annettua lakia vuonna 2024 alkavaa toimikautta varten. Viimeksi palkkio on tarkistettu 1.4.2013 lukien. Sekä ansiotaso- että kuluttajahintaindeksin taso on kohonnut olennaisesti sen jälkeen.
Valtioneuvoston kanslia, pääministeri Orpo

Ulkoministeriö

Viikko (arvio)

- 38 **HE laiksi Bulgarian, Kroatian, Latvian, Liettuan, Puolan, Romanian, Slovakian, Slovenian, Tshekin tasavallan, Unkarin ja Viron kanssa tehtyjen sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevien sopimusten ja niiden eräiden määräysten voimaansaattamisesta annettujen lakien kumoamisesta**
Ehdotetaan säädettäväksi laki Bulgarian, Kroatian, Latvian, Liettuan, Puolan, Romanian, Slovakian, Slovenian, Tshekin tasavallan, Unkarin ja Viron kanssa tehtyjen sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevien sopimusten ja niiden eräiden määräysten voimaansaattamisesta annettujen lakien kumoamisesta. EU-tuomioistuimen 2018 tuomiossa todettiin EU-jäsenvaltioiden kesken tehtyjen kahdenvälisen sijoitussuojasopimusten välityslausekkeet unionin oikeuden vastaisiksi. Suomi on toteuttanut sopimusten päättämisen kahdenvälisesti kunkin sopimusosapuolen kanssa noottienvaihdolla tehdyillä sopimuksilla, jotka ovat jo tulleet voimaan. Nyt esitetään ko. voimaansaattamislakien kumoamista.
Ulkoministeriö, ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Tavio
- 40 **HE turvallisuusluokitellun tiedon vaihtamisesta ja vastavuoroisesta suojaamisesta Alankomaiden kuningaskunnan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi**
Ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen tasavallan ja Alankomaiden kuningaskunnan välillä helmikuussa 2022 allekirjoitetun sopimuksen turvallisuusluokitellun tiedon vaihtamisesta ja vastavuoroisesta suojaamisesta sekä lain, jolla saatetaan voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset. Sopimuksen tarkoituksena on varmistaa sellaisen turvallisuusluokitellun tiedon suojaaminen, jota vaihdetaan tai tuotetaan osapuolten välisessä yhteistyössä. Kysymys on arkaluonteisista tietoaaineistoista, jotka lähettävässä sopimusvaltiossa on erikseen luokiteltu korkean tietoturvallisuuden tason toteuttamista edellyttäväksi. Sopimus ei velvoita turvallisuusluokitellun tiedon vaihtamiseen. Osapuolet ilmoittavat toisilleen, kun sopimuksen voimaantulon edellyttämät kansalliset toimet on toteutettu. Sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen ilmoitus on otettu vastaan. Sopimuksen voimaansaattamislaki on tarkoitettu tulemaan voimaan

valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen

41 **HE laiksi Euroopan unionin tilapäisen matkustusasiakirjan laatimista ja päätöksen 96/409/YUTP kumoamista koskevan direktiivin täytäntöönpanosta sekä siihen liittyviksi laeiksi**

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki Euroopan unionin tilapäisestä matkustusasiakirjasta. Uusi laki korvaisi konsulipalvelulain 41 b §:n sääntelyn hätämatkustusasiakirjasta, joka ehdotetaan kumottavaksi. Ehdotetulla uudella lailla sekä konsulipalvelulakiin ehdotettavilla muutoksilla pantaisiin kansallisesti täytäntöön EU:n tilapäistä matkustusasiakirjaa koskeva direktiivi. Ehdotettavassa uudessa laissa säädettäisiin direktiivin edellyttämällä tavalla nykyistä yksityiskohtaisemmin EU:n tilapäisestä matkustusasiakirjasta ja sen myöntämisen edellytyksistä sekä menettelystä.

Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen

45 **HE laiksi Ecuadorin kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain kumoamiseksi**

Esityksen mukaan laki Ecuadorin kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (78/2001) kumottaisiin. Ecuador irtisanoi kyseisen sopimuksen 15 joulukuuta 2010 päivätyllä nootillaan ja irtisanominen tuli voimaan 16 joulukuuta 2011. Ennen sopimuksen irtisanomisen voimaantuloa tehtyjen sijoitusten osalta sopimuksen mukainen suoja päättyi sopimuksen mukaisen kymmenen vuoden siirtymäajan jälkeen 16 joulukuuta 2021.

Ulkoministeriö, ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Tavio

49 **HE Pohjois-Atlantin sopimuksen sopimuspuolten välillä niiden joukkojen asemasta tehdyn sopimuksen sekä Pohjois-Atlantin sopimuksen mukaisesti perustettujen kansainvälisten sotilasesikuntien asemasta tehdyn pöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi**

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Pohjois-Atlantin sopimuksen sopimuspuolten välillä niiden joukkojen asemasta tehdyn sopimuksen sekä Pohjois-Atlantin sopimuksen mukaisesti perustettujen kansainvälisten sotilasesikuntien asemasta tehdyn pöytäkirjan.

Ulkoministeriö, ulkoministeri Valtonen

Oikeusministeriö

Viikko (arvio)

37 **HE laiksi yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulo- ja siirtymäsäännösten muuttamisesta**

Lakia täydennettäisiin uudella siirtymäsäännöksellä sen varmistamiseksi, että 1.7.2022 voimaan tulleet velkajärjestelylain muutokset eivät rajoita velkojien mahdollisuutta hakea velallisen lisäsuoritusten määrän ja maksuvelvollisuuden vahvistamista tuomioistuimelta.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

- 40 **HE laiksi tuomioistuimien turvatarkastuksista annetun lain 2 §:n muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi turvatarkastuksista tuomioistuimissa annettua lakia siten, että turvatarkastustoimenpiteet voitaisiin kohdistaa myös muiden oikeushallinnon viranomaisten kuin tuomioistuimien asiakkaisiin silloin, kun näillä viranomaisilla on yhteinen sisäänkäynti tai yhteinen asiakaspalvelualue tuomioistuimen kanssa.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 41 **HE laiksi vanhemmuuslain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi**
Täydennetään vanhemmuutta koskevaa lainsäädäntöä synnyttäneen äidin selvittämistä ja vahvistamista koskevalla sääntelyllä. Täydennetään myös oikeusgeneettisestä isyystutkimuksesta annettua lakia (378/2005) ja mahdollistetaan kudosnäytteen ottaminen haudatusta vainajasta oikeusgeneettisiä vanhemmuustutkimuksia varten.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 41 **HE tietosuojalain, henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain muuttamisesta**
Esityksen tarkoituksena on tehdä lainsäädäntöön Euroopan unionin tietosuojalainsäädännön täytäntöönpanon kannalta välttämättömät muutokset. Lakeihin ehdotetaan lisättäväksi säännökset, joilla täydennetään rekisteröidyn oikeussuojaa tilanteessa, jossa rekisteröity ei ole saanut ilmoitusta asiansa käsittelystä, etenemisestä tai ratkaisusta. Tietosuojalakiin ehdotetaan lisättäväksi myös säännökset tietosuojavaltuutetun oikeudesta siirtää ratkaisuvaltaa esittelijöinä toimiville virkamiehille asioissa, joissa lain soveltamiskäytäntö on vakiintunut.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 41 **HE laiksi Oikeuspalveluvirastosta ja siihen liittyviksi laeiksi**
Oikeusavun, yleisen edunvalvonnan sekä talous- ja velkaneuvonnan palvelujen järjestämistä varten perustettaisiin uusi virasto. Nykyiset kuusi valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiiriä lakkaisivat ja niiden tehtävät siirtyisivät perustettavalle virastolle. Lisäksi oikeusministeriössä hoidetut oikeusapu- ja edunvalvontapiirejä koskevat keskushallinnon viranomaisen tehtävät siirtyisivät uuden viraston tehtäväksi.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 41 **HE laiksi ulosottokaaren 4 luvun 48 §:n muuttamisesta**
Ehdotettavalla lailla jatketaan ulosoton suojaosuuden korotuksen voimassaoloa toistaiseksi.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 41 **HE laiksi Oikeushallinnon erityisviranomaiset -virastosta**
Tavoitteena on antaa hallituksen esitys laiksi Oikeushallinnon erityisviranomaiset -virastosta, johon koottaisiin konkurssiasiamies, lapsiasiavaltuutetun toimisto, tasa-arvovaltuutetun toimisto, tiedusteluvalvontavaltuutettu, tietosuojavaltuutetun toimisto, yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto, vanhusasiavaltuutettu, Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti (HEUNI), Onnettomuustutkintakeskus, kuluttajariitalautakunta ja oikeudenkäyntiavustajalautakunta. Viranomaisten itsenäistä asemaa ei vaaranneta eikä niiden tehtäväkenttää muuteta, vaan niiden tuki- ja hallintopalvelut koottaisiin yhteen. Tavoitteena on lain voimaantulo 1.1.2025.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 48 **HE positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain muuttamisesta**
Esityksellä ehdotetaan tehtäväksi eräät kiireelliset tekniset lainmuutokset sekä tarvittavat

muutokset luottotietojen luovuttamiseksi rekisteristä Tilastokeskukselle tutkimus- ja selvitystarkoitukseen.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

- 50 **HE laeiksi saamelaiskäräjistä annetun lain ja rikoslain 40 luvun 11 §:n muuttamisesta**
Hallituksen esitys saamelaiskäräjälaista annetaan vuoden 2023 loppuun mennessä kansliapäällikkö Timosen toimikunnan työn pohjalta yhteistoiminnassa Saamelaiskäräjien kanssa.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

- 50 **HE laiksi rikoslain 40 luvun muuttamisesta**
Valmistellaan rikoslain muutokset, joilla laajennetaan eräiden EU:n taloudellisia etuja vahingoittavien rikosten rangaistavuuden alaa yrityksen osalta sekä oikeushenkilön rangaistusvastuun alaa.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

Sisäministeriö

Viikko (arvio)

- 40 **HE laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta**
Esitetään tarvittavat ulkomaalaislain muutokset EU:n turvapaikkamenettelydirektiivin mukaisen rajamenettelyn käyttöön ottamiseksi Suomessa. Esitetään myös tarvittavat turvaamistoimia koskevat säännökset, jotta ne tukisivat rajamenettelyn käyttöä EU-säännösten edellyttämällä tavalla. Valmistelussa hyödynnetään edellisen hallituksen aikana annetun ja eduskunnassa rauenneen hallituksen esityksen 103/2022 vp valmistelun aikana tehtyjä selvityksiä ja arvioita sekä perustuslakivaliokunnan esityksestä antamaa lausuntoa PeVL 44/2022 vp. Lain on tarkoitus tulla voimaan mahdollisimman pian.

Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen

- 49 **HE laeiksi eräistä paloturvallisuuslaitteista sekä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annetun lain 1 §:n muuttamisesta**
Uudistetaan pelastustoimen laitteista annettu laki (10/2007). Uudessa laissa säädettäisiin muun muassa alkusammutusvälineiden ja rakennuksiin asennettavien palonilmaisulaitteiden vaatimustenmukaisuudesta ja valvonnasta. Laissa säädettäisiin myös paloilmottimien ja automaattisten sammutuslaitteistojen toteutuksesta sekä käsiammuttimien tarkastuksesta ja huollosta.

Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen

- 49 **HE Suomen tasavallan hallituksen ja Ruotsin kuningaskunnan hallituksen välillä raja-alueen poliisiyhteistyöstä tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi**
Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Ruotsin välillä raja-alueen poliisiyhteistyöstä tehdyn sopimuksen. Esitykseen sisältyy ehdotus sekamuotoiseksi voimaansaattamislaki, jossa säädetään sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisen lisäksi sopimuksen toimeenpanosta Suomessa. Poliisiyhteistyösopimuksen tarkoituksena on tehostaa maiden välistä poliisiyhteistyötä ja siten edelleen parantaa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämistä sekä rikosten ehkäisemistä, selvittämistä ja tutkintaa

maiden välisellä raja-alueella.

Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen

- 50 **HE laeiksi rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain ja rajavartiolaitain muuttamisesta**
Esityksen tavoitteena on Rajavartiolaitoksen henkilöstöressurssien turvaaminen. Esitys perustuu esiselvityshankkeeseen rajavartiolaitainsäädännön muutostarpeista (SM049:00/201). Esityksen mukaan eräitä Rajavartiolaitoksen siviilivirkoja voitaisiin täyttää niitä haettavaksi julistamatta tiettyjen edellytysten täytyessä ja Raja- ja merivartiokoululla opiskelevat kadetit voisivat Rajavartiolaitoksen toimialaan kuuluvissa vakavissa erityistilanteissa tukea Rajavartiolaitoksen toimintaa. Lisäksi Rajavartiolaitoksen päällikön sijaisuusjärjestelyt ajantasaistettaisiin.
Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen

- 5 **HE laiksi rajavartiolaitain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi**
Hankkeessa valmistellaan lakimuutokset, joiden avulla voidaan nykyistä paremmin hyödyntää teknologiaa rajavalvonnassa ja rajaturvallisuuden ylläpitämisessä.
Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen

Puolustusministeriö

Viikko (arvio)

- 40 **HE laiksi sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi**
Sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa annettu laki uudistettaisiin. Lisäksi eräitä siihen liittyviä lakeja muutettaisiin. Pääesikunnalle ehdotetaan uudeksi tehtäväksi sotilasrikosten ennalta estäminen ja paljastaminen sekä eräitä uusia ja itsenäisesti käytettäviä toimivaltuuksia rikosten ennalta estämis- ja paljastamistehtäviin. Lisäksi ehdotetaan uutta sääntelyä yleisistä toimivaltuuksista.
Puolustusministeriö, puolustusministeri Häkkänen
- 46 **HE puolustukseen liittyvien, patentoitavaksi haettujen keksintöjen salassapidon vastavuoroiseksi turvaamiseksi tehdyn sopimuksen, teknisten tietojen välittämisestä puolustustarkoituksiin tehdyn Naton sopimuksen sekä niiden täytäntöönpanomenettelyjen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi**
Valtiosopimusesitys, joka koskee puolustukseen liittyviä Naton teknisiä sopimuksia. Sopimuksilla edistetään Naton jäsenvaltioiden talousyhteistyötä luomalla edellytykset salassa pidettävien keksintöjen patentoimiselle muissa sopimusmaissa ja tuetaan puolustusalan tutkimusta ja puolustusmateriaalien kehitystä siten, että tietojen omistajien oikeuksia samalla suojataan. Esityksellä on välitön yhteys Suomen Nato-jäsenyyteen.
Puolustusministeriö, puolustusministeri Häkkänen

Valtiovarainministeriö

Viikko (arvio)

- 40 **HE väestön rekisteröinnistä Viron tasavallan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja voimaansaattamisesta**
Sopimuksen tarkoituksena on tukea väestön liikkuvuutta Suomen ja Viron välillä sekä helpottaa

väestön rekisteröintiä sopimusvaltioissa. Tarkoituksena on, että henkilöllä voisi olla rekisteröity vakituinen asuinpaikka ainoastaan yhdessä sopimusvaltiossa kerrallaan ja että muuton yhteydessä asuinpaikasta päätettäisiin samalla kertaa molempien valtioiden väestötietojärjestelmien osalta.

Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen

41 **HE laiksi Finanssivalvonnan valvontamaksuista**

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta ja annettavaksi uusi laki Finanssivalvonnan valvontamaksuista. Valvontamaksuja koskeva sääntely säilyy pääosin ennallaan. Esityksellä kuitenkin korotetaan Finanssivalvonnan valvontamaksuina kerättävien tuottojen mahdollista enimmäismäärää siten, että Finanssivalvonnan toiminta kyettäisiin turvaamaan myös tulevaisuudessa. Lisäksi esityksellä tasapainotetaan eri valvottavaryhmien välisiä maksuosuuksia sekä yksinkertaistetaan maksuperusteita ja maksujen määräytymistä.

Valtiovarainministeriö, elinkeinoministeri Rydman

41 **HE laiksi Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annetun lain muuttamiseksi ja eräiksi muiksi laeiksi**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Rahoitusvakausviraston hallintomaksusta annettua lakia sekä rahoitusvakausviranomaisesta annettua lakia. Esityksen tarkoituksena on turvata Rahoitusvakausviraston toimintakyky pitkällä aikavälillä säätämällä riittävästä viraston hallintomaksujen mahdollisesta enimmäismäärästä. Rahoitusvakausviranomaisesta annettuun lakiin lisättäisiin mahdollisuus hakea oikaisua viraston automaattisen päätöksenteon avulla annettuun päätökseen. Viraston ylijohtajan kelpoisuusvaatimuksia ja toimikausia koskevaa sääntelyä selkeytettäisiin. Lisäksi lakeihin tehtäisiin muita teknisiä muutoksia sekä pantaisiin tarvittavilta osin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin muutokset.

Valtiovarainministeriö, elinkeinoministeri Rydman

41 **HE suurten konsernien vähimmäisveroa koskevaksi lainsäädännöksi**

Konsernien globaalia minimiveroa koskevan direktiivin täytäntöönpano. Lainsäädännön tarkoituksena on panna 1.1.2024 alkaen EU:ssa täytäntöön OECD:ssä hyväksytyt suuryritysten kansainvälistä minimiverotaso koskevat säännökset. Kun lainsäädäntö on pantu globaalisti voimaan, kaikki kansainväliset konsernit maksavat maailmanlaajuisesti tuloistaan vähintään 15 %:n suuruista tuloveroa.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

41 **HE laeiksi varainsiirtoverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta**

Kuntien ja kuntayhtymien hyvinvointialueille vuokraamien sote-toimitilojen yhtiöittämisissä vastaanottava yhtiö vapautettaisiin varainsiirtoverosta tietyin edellytyksin. Lisäksi muutettaisiin varainsiirtoverolain arvopaperin määritelmää koskemaan arvopaperin luovutuksen yhteydessä luovutettua lainasaamista, muutettaisiin arvopapereina tapahtuvassa voitonjaossa noudatettavaa menettelyä ja tarkistettaisiin verovelvollisuutta osakeyhtiölain mukaisessa vähemmistöosakkeiden lunastusmenettelyssä.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

41 **HE arvopaperimarkkinalain muuttamisesta**

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ostotarjous- ja liputussääntelyä kattamaan myös monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän. Samalla muutetaan arvopaperimarkkinalain

(AML) 11 luvun 5 §:ää, jotta siinä huomioidaan tietyt määräysvaltasuhteen tuottaman yksissä tuumin toimimisen ongelmat.

Valtiovarainministeriö, elinkeinoministeri Rydman

- 41 **HE laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi vuodelle 2024 kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentista ja valtionosuuteen tehtävistä määräaikaisista vähennyksistä ja lisäyksistä.
Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 41 **HE laiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta**
Lakiin ehdotetaan uutta säännöstä laskuvirheen oikaisusta. Lisäksi siirtymätasausten tarkistamisen yhteydessä vuonna 2023 voitaisiin oikaista sellaiset kertaluonteiset tai takautuvat kuntien vuoden 2021 ja 2022 tilinpäätöstiedot, jotka muutoin merkittävästi vääristäisivät siirtymätasausten perusteena olevia kuntien kustannuksia. Voimaan vuoden 2023 lopussa.
Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 41 **HE laeiksi vuoden 2024 tuloveroasteikosta, tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi vuoden 2024 ansiotuloveroperusteista ja eräistä muista tuloverotukseen liittyvistä muutoksista.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 41 **HE laiksi kiinteistöverolain muuttamisesta**
Maapohjan kiinteistöveroprosentti eriytettäisiin yleisestä kiinteistöveroprosentista ja sen alarajaksi asetettaisiin 1,30 nykyisen 0,93:n sijasta.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 41 **HE laiksi ajoneuvoverolain liitteen muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ajoneuvoverolakia siten, että henkilö- ja pakettiautojen ajoneuvoveron perusveron tasoa kevennettäisiin yhteensä 50 miljoonalla eurolla.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 41 **HE laiksi osakesäästötililain 5 §:n muuttamisesta**
Osakesäästötilin talletusrajan enimmäismäärän korottaminen 100 000 euroon.
Valtiovarainministeriö, elinkeinoministeri Rydman
- 41 **HE laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annettua lakia siten, että väkevien alkoholijuomien ja viinien verotusta kiristetään ja oluen verotusta kevennetään.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 41 **HE laiksi tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tupakkaverosta annettua lakia siten, että nikotiinipussit säädetään tupakkaverolain alaisiksi tuotteiksi.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

- 41 **HE laiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta**
Esityksessä säädettäisiin jakeluvaikeutepäätöksen kompensoimisesta polttoaineverotuksen osalta.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 41 **HE laeiksi maatalouden tuloverolain ja tuloverolain muuttamisesta**
Maatalouden tasausvarauksen enimmäismäärä korotetaan 25 000 euroon ja pelto- ja metsämaista saadut vuokratulot säädetään pääomatuloina verotettavaksi tuloksi.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 44 **HE laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta (Pienyritysdirektiivi)**
Täytäntöönpannaan neuvoston direktiivi (EU) 2020/285 yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta pienten yritysten erityisjärjestelmän osalta ja asetuksen (EU) N:o 904/2010 muuttamisesta pienten yritysten erityisjärjestelmän asianmukaisen soveltamisen valvomiseksi tehtävän hallinnollisen yhteistyön ja tietojenvaihdon osalta. Keskeisiä muutoksia ovat alarajahuojennuksen poistaminen ja pienyritysten verovapauden laajentaminen Suomeen sijoittautumattomiin elinkeinonharjoittajiin. Muutokset tulevat voimaan 1.1.2025.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 46 **HE laiksi rikostorjunnasta Tullissa annetun lain muuttamisesta**
Lakiin rikostorjunnasta Tullissa ehdotetaan tehtäväksi muutoksia, joilla lakia yhdenmukaistettaisiin tarvittavin osin pakkokeinolain ja poliisilain hiljattain muutettujen säännösten kanssa. Muutokset koskisivat eräitä salaisia tiedonhankintakeinoja ja niiden käytön edellytyksiä. Muutokset kohdistuisivat televalvontaa, peiteltyä tiedonhankintaa tietoverkossa ja ylimääräisen tiedon käyttöä koskeviin Tullin rikostorjuntalain säännöksiin. Lisäksi lakiin on tarkoitus tehdä soveltuvin osin vastaavat oikeustilaa selventävät muutokset kuin mitä poliisilakiin on tehty. Lain on tarkoitus tulla voimaan mahdollisimman pian alkuvuodesta 2024.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 48 **HE laiksi valtion taloudellisesta tutkimuskeskuksesta annetun lain muuttamisesta**
Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tiedonsaantioikeuksia täsmennettäisiin ja tarkennettaisiin niin, että ne vastaisivat viranomaisen tiedonsaantioikeudelle asetettuja täsmällisyyttä ja tarkkarajaisuutta koskevia nykyisiä vaatimuksia.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 49 **HE kotikuntalaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi**
Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi kotikuntalaki. Lailla kumottaisiin vuonna 1994 voimaan tullut kotikuntalaki. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annettua lakia sekä useita muita lakeja, joissa viitataan henkilön kotikuntaan. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2024.
Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 50 **HE laiksi julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun lain 17 §:n muuttamisesta**
Tavoitteena on varmistaa, että turvallisuusverkkotoiminnan neuvottelukunnassa ovat edustettuina kaikki keskeiset turvallisuusverkkotoimintaa ohjaavat tahot ja käyttäjäryhmät, ml. pelastustoimi ja ensihoidon palvelut. Neuvottelukunnassa edustettuna olevia tahoja ei ole muutettu

hyvinvointialueiden perustamisen yhteydessä tai sen jälkeen.

Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen

50 **HE tietojenvaihdon tehostamista rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistoiminnassa sekä kansallisen turvallisuuden suojaamista koskeviksi laeiksi**

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettua lakia sekä eräitä muita lakeja tietojenvaihdon parantamiseksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistoiminnassa. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.4.2024.

Hallituksen esityksen jatkovalmistelussa hallituksen esitykseen on tarkoitus lisätä muutoslakiehdotuksia rahanpesulakiin, lakiin Finanssivalvonnasta, sekä VNA rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa tarkoitetuista merkittävistä julkisista tehtävistä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Lait sekä valtioneuvoston asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan keväällä 2024.

Valtiovarainministeriö, elinkeinoministeri Rydman

50 **HE tuloveroja koskevan kaksinkertaisen verotuksen poistamiseksi ja veron kiertämisen ja välttämisen estämiseksi Ranskan tasavallan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi**

Esityksellä hyväksytään ja voimaan saatetaan Ranskan kanssa tehty verosopimus.

Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

50 **HE laiksi hyvinvointialueesta annetun lain sekä eräiden muiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta**

Esityksellä toteutettaisiin pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman kirjaukset siitä, että hyvinvointialueiden ohjauksen yhteensovittaminen säädetään valtiovarainministeriön tehtäväksi, eri ministeriöiden päällekkäiset hyvinvointialueiden toimintaan ja talouden ohjaukseen liittyvät lakisääteiset välineet yhdistetään ja lakisääteisiä neuvottelumenettelyitä selkiytetään ja neuvotteluille määritellään nykyistä selkeämmät tavoitteet.

Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Viikko (arvio)

41 **HE laeiksi valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin annetun lain 2 §:n muuttamisesta ja ortodoksisesta kirkosta annetun lain 119 §:n muuttamisesta**

Indeksitarkistuksia, jotka koskevat valtion rahoitusta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin sekä ortodoksiselle kirkolle maksettavaa valtionavustusta, rajoitetaan vuosina 2024–2027.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Henriksson

41 **HE laiksi tekijänoikeuslain muuttamisesta**

Lainauskorvausjärjestelmän laajentaminen koskemaan kirjastoista tapahtuvaa e-kirjojen ja e-äänikirjojen lainausta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, tiede- ja kulttuuriministeri Multala

- 41 **HE laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain 20 §:n muuttamisesta**
Esityksen mukaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslakiin täsmennettäisiin tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA-koulutus) yksityisessä koulukodissa suorittavien opiskelijoiden koulukotikorotuksen määräytymistä siten, että jatkossa toiminnalla olisi oma koulukotikorotus, joka määräytyisi jälkikäteen toteutuneiden läsnäolopäivien mukaisesti, eikä laskentapäivän opiskelijamäärän mukaan. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslakiin sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain 20 §:n tehtäisiin tekninen täsmennys liittyen lakien nojalla myönnettävien rahoitusten maksatus- ja palautusrajoihin.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Henriksson
- 41 **HE laeiksi vapaasta sivistystyöstä annetun lain, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain 2 ja 9 d §:n ja puoluelain 8 ja 8 a §:n muuttamisesta**
Säädetään mahdolliseksi vapaan sivistystyön osaamismerkkien suoritustietojen tallentaminen opetuksen ja koulutuksen valtakunnalliseen tietovarantoon.
Lisätään vapaasta sivistystyöstä annettuun lakiin nimenomainen säännös opintokeskusten järjestöille maksamasta koulutus- ja opintokerhotuista sekä järjestöjen kustannusten huomioimisesta opintokeskusten valtionosuuden yksikköhintalaskennassa. Puoluelakia ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että valtionosuutta ei pidettäisi puoluelain tarkoittamana tukena.
Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024, paitsi vapaasta sivistystyöstä annetun lain 24 §:ää koskeva muutos 1.1.2025.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Henriksson
- 41 **HE laiksi varhaiskasvatustalain muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi varhaiskasvatuksen tietovarantoa koskevaa sääntelyä siten, että kuntien ja kuntayhtymien olisi tallennettava tietovarantoon varhaiskasvatuksessa annettavan tuen ja tukipalveluiden hallintopäätösten lukumäärät. Esityksen mukaan kunta tai kuntayhtymä tallentaisi ikäryhmittäin lukumäärätiedot hallintopäätöksistä, joiden perusteella lapsi saa varhaiskasvatuksessa tehostettua tai erityistä tukea taikka yleisen tuen tukipalveluita. Tiedonkeruu kattaisi kaikki Manner-Suomen kunnat ja yksityiset palveluntuottajat.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Henriksson
- 43 **HE laiksi opintotukilain muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan korotettavaksi opintolainan valtioneuvoston päätöksen opintotukien edellytysten turvaamiseksi. Samalla muiden kuin korkeakouluopiskelijoiden opintotukien nostokertojen määrää lukukauden aikana lisättäisiin opintolainan riittävyyden parantamiseksi ja opintolainan tarkoituksenmukaisen käytön edistämiseksi. Lisäksi ehdotetaan tehtäväksi opintorahan huoltajakorotukseen tasokorotus, jolla vahvistettaisiin lasta huoltavien opiskelijoiden taloudellisia edellytyksiä päätoimiseen opiskeluun.
Opetus- ja kulttuuriministeriö, liikunta-, urheilu-, ja nuorisoministeri Bergqvist
- 46 **HE Suomen, Norjan ja Ruotsin välisen Pohjoiskalotin koulutussäätiötä koskevan sopimuksen hyväksymisestä**
Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen, Norjan ja Ruotsin välisen Pohjoiskalotin koulutussäätiötä koskevan sopimuksen, joka kattaa vuodet 2024–2027. Sopimuksen mukaan Pohjoiskalotin koulutussäätiö järjestää ja kehittää koulutusta erityisesti Suomen, Ruotsin ja Norjan pohjoisimpien osien työmarkkinoiden tarpeisiin. Sopimuksen

perusteella Suomi sitoutuu rahoittamaan Pohjoiskalotin koulutussäätiön työvoimakoulutusta sopimuksessa esitetyllä tavalla.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Henriksson

46 **HE varhaiskasvatuslain sekä Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi varhaiskasvatuslakia. Esityksellä laajennettaisiin aluehallintoviraston ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tiedonsaantioikeuksia, jotta varhaiskasvatuksen lupaviranomainen voisi hankkia muilta viranomaisilta välttämättömiä tietoja yksityisen varhaiskasvatuksen harjoittamisen yleisten edellytysten täyttymisen arvioimiseksi ja yksityisten palveluntuottajien rekisteröimiseksi palveluntuottajien rekisteriin. Tällä sujuvoitettaisiin ja tehostettaisiin lupaprosessia niin lupaa hakevan palveluntuottajan kuin luvan myöntävän viranomaisen näkökulmasta. Esityksessä ehdotetaan myös muutettavaksi Harmaan talouden selvitysyksiköstä annettua lakia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, opetusministeri Henriksson

50 **HE laeiksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamisesta**

Hallitus etenee kohti EU- ja ETA-maiden ulkopuolisten opiskelijoiden lukukausimaksujen täyskattaisuutta. Yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muutoksella pyritään turvaamaan lukuvuosimaksukertymä ja korkeakoulujen suunnitelmallinen toiminta vähentämällä poikkeusryhmiä, jotka eivät ole lukuvuosimaksuvelvollisia ja estämällä näin lukuvuosimaksujen kiertämistä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, tiede- ja kulttuuriministeri Multala

Maa- ja metsätalousministeriö

Viikko (arvio)

39 **HE laeiksi uusjakojen tukemisesta annetun lain ja eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain muuttamisesta**

Uusjakojen tukemislaissa säädettyä tuen myöntämismenettelyä ehdotetaan tarkistettavaksi lisäämällä lakiin tuen hakemista koskeva sääntely menettelyn selkeyttämiseksi. Samalla sääntelyä ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että jatkossa tuen myöntämiseen sovellettavista Euroopan komission asetuksista säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Lakiin ehdotetaan lisäksi tehtäväksi teknisuonteisia tarkistuksia. Samalla eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin tehtäväksi annettua lakia ehdotetaan tarkistettavaksi teknisuonteisesti uusjakojen tukemislakiin ehdotettujen muutosten johdosta.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

41 **HE laiksi metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain muuttamisesta**

Muutetaan lakia joulukuussa 2023 annettavan uuden vähämerkityksistä tukea koskevan Euroopan komission asetuksen vuoksi. Lisäksi muutettaisiin säännöstä, joka koskee ympäristötukisopimusta koskevista neuvotteluista laadittavaan pöytäkirjaan merkittäviä tietoja.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

41 **HE laeiksi Metsähallituksen erävalvonnasta annetun lain, metsästyslain 89 §:n ja kalastuslain 108 §:n muuttamisesta**

Metsähallituksen erävalvonnasta annettuun lakiin lisättäisiin säännökset erätarkastajan käskyvallasta ja esitutinnan turvaamiseen liittyvistä toimivaltuuksista. Lisäksi erätarkastajaan kohdistuva niskoittelu säädettäisiin rangaistavaksi ja erätarkastajan alueellista toimivaltaa laajennettaisiin. Metsästyslain ja kalastuslain sääntelyä muutettaisiin siten, että valvontaviranomaisella olisi nykyistä laajemmat oikeudet tarkastaa, että henkilön saalis ja pyyntivälineet ovat säännösten ja määräysten mukaisia. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

41 **HE laiksi metsityksen määräaikaisesta tukemisesta annetun lain 29 §:n muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsityksen määräaikaisesta tukemisesta annettua lakia. Esitysehdotuksessa säädettäisiin tukijärjestelmän päättymiseen liittyvästä siirtymävaiheesta. Esityksen tavoitteena on hallitusohjelman mukaisesti varmistaa, että aiemmin myönnettyihin tukiin liittyvät maksatukset jatkuisivat. Samoin tavoitteena on tuensaajia koskevan metsitysvelvoitteen jatkuminen siirtymävaiheen ajan. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan viimeistään 31.12.2023.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

41 **HE laiksi kalastuslain muuttamisesta**

Kalastonhoitomaksun ikäperusteinen vapautus nostetaan 65 vuodesta 70 ikävuoteen. Muutoksen tavoitteena on kalastonhoitomaksukertymän kasvattaminen. Maksukertymä on jo ollut pitkään laskeva. Ikäperusteinen aiempi vapaus pysyy sen jo saavuttaneilla.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

43 **HE laiksi Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annetun lain muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annettua lakia siten, että Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelman 2021–2027 tarkastusviranomaistoiminta siirretään maa- ja metsätalousministeriön sisäisen tarkastuksen yksiköstä valtiovarainministeriön valtiovarain controller -toiminnon yhteydessä toimivaan tarkastusviranomaisyksikköön 1.1.2024 alkaen. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön tehtäviin ehdotetaan lisättäväksi rahaston teknisen avun hallinnointivastuu Manner-Suomessa. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

44 **HE laiksi kasvinsuojelulaineista annetun lain muuttamisesta**

Lakiin tehdään EU:n valvonta-asetuksen (EU) 2017/625 täydentämisen edellyttämät muutokset ja lain soveltamisessa esille tulleet tarpeelliset kansalliset muutokset.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

45 **HE kalastuksesta Tenojoen vesistössä tehdyn sopimuksen kalastussäännön muuttamiseksi**

Tenojoen kalastuksesta Norjan kanssa tehdyn sopimuksen liitteenä olevaa kalastussääntöä muutetaan kalastussopimuksen 5 artiklan mukaisella menettelyllä Norjan kanssa käytävien

neuvottelujen lopputuloksen mukaisesti. Lisäksi tehdään teknisiä muutoksia Tenojoen kalastussopimuksen voimaansaattamisesta annettuun lakiin.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

Liikenne- ja viestintäministeriö

Viikko (arvio)

38 **HE laiksi sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annetun lain muuttamisesta**

Hankkeessa laaditaan esitys sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annetun lain muuttamisesta. EETS-direktiivin kansallista täytäntöönpanoa täydennetään Euroopan komission esittämän huomautuksen perusteella. Euroopan komissio on 29.9.2022 antanut Suomelle virallisen huomautuksen EETS-direktiivin puutteellisesta kansallisesta täytäntöönpanosta. Puutteellisesti täytäntöönpannut EETS-direktiivin artiklat sisällytetään kansalliseen lainsäädäntöön. EETS-direktiivi koskee pääasiassa sähköisten tietullijärjestelmien teknistä yhteentoimivuutta ja tiemaksujen laiminlyöntiä koskevien tietojen rajat ylittävää vaihtamista.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

38 **HE laeiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

Ehdotuksen mukaan Liikenne- ja viestintäviraston hoidettaviksi säädettäisiin ne Euroopan unionin datanhallintaa koskevassa asetuksessa tarkoitetut rekisterinpito- ja valvontatehtävät, jotka koskevat datan välityspalveluita ja tunnustettuja data-altruismipohjaisia organisaatioita.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

38 **HE laiksi vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan sekä ajoneuvon vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivaksi muuntamisen määräaikaisesta tukemisesta annetun lain muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lakia vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan sekä ajoneuvon vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivaksi muuntamisen määräaikaisesta tukemisesta (1289/2021) vastaamaan EU:n valtioneuvoston lainsäädännön muutoksia. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

39 **HE laiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sähköisen viestinnän palveluista annettua lakia. Ehdotetulla lakimuutoksella saatettaisiin radiolaitedirektiivin muuttamisesta annettu direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä. Esityksellä yhdenmukaistettaisiin tiettyjen radiolaiteluokkien latausrajapinnat ja –protokollat säätämällä tiettyjä radiolaiteluokkia koskevista uusista vaatimuksista.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

39 **HE laki liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi liikenteen palveluista annettua lakia.

Esityksen tarkoituksena on mahdollistaa Liikenne- ja viestintäviraston vastuulle annettava rautatieasemien esteettömyystiedon keräämisen ja siihen liittyvän tietopalvelun hankkiminen Liikenteenohjaus Fintraffic Oy:lta ja siten edistää kestävien ja oikeudenmukaisten liikenteen

tietopalveluiden kehittämistä. Lisäksi tehtäisiin palvelusopimuksia koskevassa Euroopan unionin asetuksessa tarkoitettuja tieliikenteen toimivaltaisia koskevia muutoksia. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

40 **HE laiksi verkon välityspalvelujen valvonnasta ja eräksi muiksi laeiksi**

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki verkon välityspalvelujen valvonnasta. Lisäksi muutettaisiin kuluttajansuojaviranomaisen eräistä toimivaltuuksista annettua lakia, sähköisen viestinnän palveluista annettua lakia, Liikenne- ja viestintävirastosta annettua lakia, sakon täytäntöönpanosta annettua lakia sekä oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annettua lakia. Esityksen tavoitteena on toimeenpanna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös). Asetuksen toimeenpano edellyttää täydentävien säännösten antamista asetuksen valvonnasta.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

41 **HE Väylämaksulain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muutos**

Hankkeessa säädetään väylämaksun kantamisesta edelleen väliaikaisesti puolitetuna vuosina 2024–2027. Väylämaksua on kannettu puolitetuna väliaikaisten lakien nojalla 1.1.2015 alkaen. Puolitetun väylämaksun kantamista jatketaan Suomen vientiteollisuuden kilpailukyvyistä huolehtimiseksi. Säädös tulisi voimaan 1.1.2024 ja olisi voimassa 31.12.2027 saakka.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

41 **HE vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan sekä ajoneuvon vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivaksi muuntamisen määräaikaisesta tukemisesta annetun lain muuttamista koskevan hallituksen esityksen täydentämisestä**

Esityksessä täydennettäisiin hallituksen esitystä hankinta- ja muuntotukilain 1289/2021 muuttamiseksi siten, että se vastaisi muuttuvaa EU:n valtioneuvoston oikeusperustaa eli vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen muutoksia.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

42 **HE alusliikennepalvelulain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta**

Esityksen tavoitteena on toteuttaa alusliikennepalvelulainsäädäntöön SOLAS-yleissopimuksen päätöslauselmamuutoksen aiheuttamat muutostarpeet ja päivittää lainsäädäntö vastaamaan kansainvälistä sääntelykehitystä. Esityksellä pantaisiin täytäntöön eurooppalaisen merenkulkualan yhdenmisen palveluympäristön perustamisesta annetun asetuksen vaatimat kansalliset säädösmuutokset. Sakon täytäntöönpanosta annetun lain soveltamisalaa laajennettaisiin koskemaan myös alusliikennepalvelulaissa säädetty virhemaksu.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

42 **HE ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen liitteeseen tehtyjen muutosten sekä yleissopimukseen liittyvän teollisuustyöntekijöitä kuljettavia aluksia koskevan kansainvälisen turvallisuussäännösten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain muuttamisesta**

Hankkeen tavoitteena on saattaa voimaan kansainvälisessä merenkulkujärjestössä hyväksytyt uusi

teollisuustyöntekijöitä kuljettavia aluksia koskeva kansainvälinen turvallisuussäännöstö (IP-säännöstö) sekä panna kansallisesti täytäntöön muutetun vakavuusdirektiivin vaatimukset. Lisäksi tavoitteena on säätää turvallisuusvaatimuksista teollisuustyöntekijöitä kuljettaville aluksille, jotka eivät kuulu SOLAS-yleissopimuksen soveltamisalaan, eli aluksille, joiden bruttovetoisuus on alle 500 sekä kotimaanmatkoilla liikennöiville aluksille.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

Työ- ja elinkeinoministeriö

Viikko (arvio)

- 36 **HE työttömyysturvaa, julkisia työvoima- ja yrityspalveluja sekä palkkaturvaa koskevien lakien muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi**
Työttömyysturvalakiin, julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettuun lakiin, työvoimapalveluiden järjestämisestä annettuun lakiin, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettuun lakiin, palkkaturvalakiin, merimiesten palkkaturvalakiin ja työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annettuun lakiin tehtäisiin vähäisinä pidettäviä muutoksia. Muutosten tavoitteena oleva voimaantuloajankohta on syksyllä 2023 tai vuoden 2024 alussa. Palkkaturvaa koskevien lakien on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2025 alussa.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen
- 37 **HE Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain muuttamisesta**
Esityksellä ehdotetaan annettavaksi täydentävää kansallista sääntelyä, joka on tarpeen ulkomaisia tukia koskevassa EU:n asetuksessa säädettyjen viranomaisten velvollisuuksien selventämiseksi ja toimivaltaisen kansallisen viranomaisen nimeämiseksi. Kilpailu- ja kuluttajavirastolle säädettäisiin toimivaltuus ja velvollisuus tehdä asetuksen mukainen tarkastus asetuksen täytäntöönpanosta vastaavan Euroopan komission pyynnöstä Suomessa ja velvollisuus avustaa komissiota sen Suomessa tekemässä tarkastuksessa. Lisäksi virasto toimisi kansallisena yhteysviranomaisena tietyissä tilanteissa.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen
- 38 **HE laiksi siviilipalveluslain muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan siviilipalveluspaikkojen listaan lisättäväksi hyvinvointialueet, hyvinvointiyhtymät ja kuntayhtymät. Lisäksi lakiin tehtäisiin tekniset muutokset liittyen perhevapaaudistukseen.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen
- 38 **HE laeiksi eräiden ympäristön käyttöön vaikuttavien hankkeiden lunastusluvasta annetun lain ja kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta**
Lakiin tehtävillä muutoksilla täydennettäisiin tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arviointia koskevan direktiivin täytäntöönpanoa.
Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen
- 39 **HE laeiksi kirjanpitolain ja tilintarkastuslain muuttamisesta sekä eräksi niihin liittyviksi laeiksi**
Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi kirjanpitolakia, tilintarkastuslakia, osakeyhtiölakia,

osuuskuntalakia, tilintarkastajan vuosimaksusta ja laadunvalvonnan maksuista annettua lakia, luottolaitostoiminnasta annettua lakia, vakuutusyhtiölakia, eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annettua lakia, merimieseläkelakia, maatalousyrittäjän eläkelakia, arvopaperimarkkinalakia, Finanssivalvonnasta annettua lakia ja kaupparekisterilakia. Laeilla pantaisiin täytäntöön yritysten kestävyysraportointia koskeva Euroopan unionin direktiivi. Velvoitteet koskisivat ensiksi suurten pörssiyritysten tietoja tilivuodelta 2024, jotka tulisivat julkistettaviksi seuraavana vuonna.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

40 **HE laiksi sähkö- ja maakaasuverkkomaksuista annetun lain 5 §:n muuttamisesta**

Sähköverkkomaksua on tarkoitus korottaa vastaamaan valvonnan lisääntynyttä työmäärää.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

40 **HE päästökauppalaiksi**

Uuden päästökauppala lain tavoitteena on toimeenpanna päästökauppadirektiivien uudistukset siten, että päästökauppalaissa säädettäisiin kiinteiden laitosten, merenkulun ja lentoliikenteen päästökaupasta. Myöhemmässä vaiheessa annetaan erikseen esitys direktiiviin sisältyvästä uudesta rakennusten, liikenteen ja muiden alojen päästökaupan toimeenpanosta.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

40 **HE laeiksi Euroopan unionin hiilirajamekanismiasetuksen toimeenpanosta ja Tullin hallinnosta annetun lain muuttamiseksi**

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Euroopan unionin hiilirajamekanismiasetuksen toimeenpanosta sekä muutettavaksi lakia Tullin hallinnosta. Ehdotetulla lailla annettaisiin Euroopan unionin hiilirajamekanismia koskevaa asetusta täydentävät välttämättömät kansalliset säännökset. Asetuksen täytäntöönpano edellyttää, että kansallisessa lainsäädännössä säädetään toimivaltaisesta viranomaisesta, viranomaisen toimivaltuuksista sekä asetukseen perustuvan seuraamuksen muutoksenhausta.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

41 **HE laiksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta**

Ehdotetaan muuttavaksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annettua lakia. Lakiin lisättäisiin viittaus sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettuun lakiin. Esityksen tavoitteena on korjata kestävyyslain ja sähköverolain välillä vallitseva epäjohtomukaisuus. Lisäksi toimeenpannaan uusiutuvan energian direktiivi (EU) 2018/2001 tiettyjen kestävyyskriteerien osalta. Viime vaalikaudella annettiin biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain ja kestävyyslain muuttamista koskeva hallituksen esitys HE 297/2022 vp., joka raukesi keväällä 2022 vaalikauden päättyessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

41 **HE laiksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 5 §:n muuttamisesta**

Ehdotuksen mukaan vuoden 2024 jakeluelvoitetta alennettaisiin 13,5 prosenttiin. Lisäksi vuoden 2024 lisävelvoitetta alennettaisiin 2 prosenttiyksikköön ja vuoden 2025 lisävelvoitetta alennettaisiin 3 prosenttiyksikköön. Samalla säädettäisiin vähennyspolku korkean ILUC-riskin polttoaineille. Ehdotuksen taustalla on pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman kirjaukset jakeluelvoitteesta

sekä uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 täytäntöönpano. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

42 **HE laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa osaamistasoa vaativaa työtä varten ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi**

Toimeenpannaan direktiivi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2021/1883, kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa osaamistasoa vaativaa työtä varten sekä neuvoston direktiivin 2009/50/EY kumoamisesta.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

43 **HE laiksi Kanadan kanssa solmitun nuorison liikkuvuussopimuksen voimaansaattamiseksi**

Hallituksen esitys laiksi Kanadan kanssa solmitun nuorison liikkuvuussopimuksen voimaansaattamiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

45 **HE laiksi työntekijöiden lähettämistä annetun lain muuttamisesta**

Ehdotetulla lailla saatettaisiin työntekijöiden lähettämistä annettu laki vastaamaan paremmin työntekijöiden lähettämistä annetun täytäntöönpanodirektiivin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/67/EU) vaatimuksia Euroopan komission perustellun lausunnon johdosta.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

47 **HE laiksi Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain muuttamisesta**

Esitys liittyy EU:n digimarkkinasäädökseen. Digimarkkinasäädöksen tavoitteena on puuttua yhtenäisen sääntelyn avulla EU:n sisämarkkinoilla ”portinvartijoina” toimivien alustayritysten epäoikeudenmukaisiin käytäntöihin, joita yritykset ja kuluttajat kohtaavat asioidessaan näillä verkkoalustoilla. Lakiesityksellä säädettäisiin Kilpailu- ja kuluttajaviraston tehtävistä, jotka liittyvät digimarkkinasäädöksen täytäntöönpanoon.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

49 **HE laiksi kirjanpitolain ja tilintarkastuslain muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kirjanpitolakia ja tilintarkastuslain 3 lukua sisällyttämällä niihin säännökset, joilla pannaan täytäntöön Euroopan unionin direktiivi tietyn kokoisten yritysten ja sivuliikkeiden tuloverotietojen maakohtaisesta ilmoittamisesta.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

50 **HE laeiksi hankintalain ja erityisalojen hankintalain muuttamisesta**

Hankkeen tavoitteena on sisällyttää hankintalakiin ja erityisalojen hankintalakiin teknisiä muutoksia, jotka pohjautuvat valtiopäivillä 2022 rauenneeseen hallituksen esitykseen (HE 115/2022). Hankkeen puitteissa täytäntöönpantaisiin muun muassa Euroopan unionin lainsäädännön hankintojen ilmoittamista koskevat muutokset sekä korjattaisiin Euroopan komission tarkastuksessa havaittu tekninen virhe erityisalojen hankintalaissa. Lisäksi hankkeen puitteissa selkeytettäisiin hankintayksiköiden tiedonsaantioikeuksia alihankkijoiden poissulkemisperusteista sekä muutettaisiin Kilpailu- ja kuluttajaviraston hankintojen valvontaa koskevaa määräaika.

3 **HE laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi**

Muutetaan 1.1.2025 voimaan tulevaa kotoutumislakia, voimassa olevaa kotoutumislakia sekä eräitä muita lakeja. Lakiehdotusten esitetään tulevan voimaan pääosin 1.1.2025, voimassa olevan kotoutumislain osalta 1.7.2024.

Työ- ja elinkeinoministeriö, sisäministeri Rantanen

5 **HE laeiksi työehtosopimuslain ja työriitojen sovittelusta annetun lain muuttamisesta**

Poliittisen työtaisteluoikeuden käyttöä rajoitetaan enintään yhden vuorokauden mittaisiin mielenilmaisuihin. Tukityötaistelut asetetaan suhteellisuusarvioinnin ja työriitalain mukaisen ilmoitusvelvollisuuden kohteeksi. Laittomasta työtaistelusta tuomittavan hyvityssakon tasoa korotetaan. Työtuomioistuimen laittomaksi työtaisteluksi tuomitseman lakon jatkamisesta säädetään työntekijälle seuraamusmaksu laittomaksi tuomittuun työtaisteluun osallistumisesta.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

Sosiaali- ja terveysministeriö

Viikko (arvio)

37 **HE laeiksi mielenterveyslain ja hallinto-oikeuslain 7 §:n muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi mielenterveyslakia ja hallinto-oikeuslakia. Tavoitteena on parantaa tahdosta riippumattomassa psykiatrisessa hoidossa, tarkkailussa tai tutkimuksessa olevan potilaan oikeusturvaa tilanteissa, joissa potilaan psyykkisen sairauden lääkehoitoa ei onnistuta toteuttamaan yhteisymmärryksessä hänen kanssaan. Muutoksilla viimeistellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomion X v. Suomi täytäntöönpano. Sääntely on tarpeen myös kansallisen oikeuskäytännön yhtenäisyyden turvaamiseksi. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso

37 **HE laeiksi liikennevakuutuslain, Liikennevakuutuskeskuksesta annetun lain ja vakuutusyhtiölain muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi liikennevakuutuslakia, Liikennevakuutuskeskuksesta annettua lakia ja vakuutusyhtiölakia. Esityksellä pannaan täytäntöön moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta ja vakuuttamisvelvollisuuden voimaansaattamista koskevan direktiivin uudet säännökset.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

40 **HE laiksi korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta**

Saatetaan opiskeluterveydenhuoltolaki vastaamaan EU-koordinaatioasetuksen (883/2004) tulkintaa ja korjataan muutoksen johdosta terveydenhoitomaksua, rahoitusta ja tietojen luovutukseen liittyviä säännöksiä. Lisäksi tehdään muutamiin säännöksiin teknisiä täsmennyksiä.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso

- 40 **HE työeläkelainsäädännön ja maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain muuttamiseksi**
- Esitykset koskevat sähköisen työeläkeotteen käytön edistämistä, eläkelaskennan yksinkertaistamista palkattomien aikojen osalta, Eläketurvakeskuksen valvonnan sekä tilasto-, tutkimus- ja kehittämistoiminnan tiedonsaantioikeuksia ja apurahansaajien työtulon tarkistamista. Lisäksi ehdotetaan muutoksia, joiden tarkoituksena on korottaa eläkelaitoksen työkyvyttömyyseläkkeen rahastointivastuuseen liittyvää ansiorajaa sekä siirtää syksystä 2026 alkaen annettavien eläkeikärajoja koskevien asetusten antamisen takarajaa kuukaudella. Työeläkelakeihin ehdotetaan lisäksi eräitä teknisuonteisia muutoksia. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.
- Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen*
- 40 **HE toimeentulotuesta annetun lain 7 a §:n muuttamisesta**
- Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi toimeentulotuesta annettua lakia siten, että asumismenojen hyväksymistä selkeytetään säätämällä niistä lain ja asetuksen tasolla. Tilanteessa, jossa hakijan asumismenot ylittävät tarpeellisen suuruisena pidettävän määrän, hakija voitaisiin ohjata hakemaan edullisempaa asuntoa laissa säädetyssä määräajassa. Määräajan jälkeen asumismenot hyväksytään asumisnormin mukaisina. Hakijaa ei ohjattaisi hankkimaan edullisempaa asuntoa ja asumismenot huomioitaisiin täysimääräisinä, jos hakijalla on laissa määritelty erityinen peruste asumiseen nykyisessä asunnossaan.
- Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen*
- 41 **HE säteilylain 75 §:n muuttamisesta**
- Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi säteilylakia. Muutokset koskisivat umpilähteiden käytön jatkamista laissa säädetyssä määräajan jälkeen. Esityksen mukaan toiminnanharjoittajalle myönnettyssä turvallisuusluvassa voitaisiin sallia sellaisen umpilähteen käyttö, jonka vaatimuksenmukaisuuden osoittamisesta on kulunut yli 40 vuotta. Ehdotus merkitsisi poikkeusta pääsääntöön, jonka mukaan umpilähde on poistettava käytöstä viimeistään, kun 40 vuotta on kulunut sen vaatimuksenmukaisuuden osoittamisesta. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian syksyllä 2023 ja viimeistään 15.12.2023.
- Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen*
- 41 **HE laiksi lastensuojelulain ja varhaiskasvatustilain muuttamisesta**
- Esityksessä lastensuojelun jälkihuollon ikäraja lasketaan hallitusohjelman mukaisesti 23 ikävuoteen. Samalla täsmennetään lastensuojelulain nojalla sijoitetun lapsen varhaiskasvatustilain järjestämisvelvollisuutta ja säädetään tästä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta. Lisäksi korjataan eräitä lastensuojelulakiin sote-uudistuksen myötä jääneitä teknisuonteisiksi arvioituja virheitä.
- Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso*
- 41 **HE laiksi työttömyysturvalain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta**
- Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työttömyysturvalakia. Työttömyysetuuden palkansaajan työssäoloehto euroistettaisiin ja pidennettäisiin 12 kuukauteen. Työttömyysetuuden sovittelusta poistettaisiin niin kutsuttu suojaosa eli se osa tuloa, jota ei huomioida työttömyysetuuden määrän laskennassa. Työttömyysetuusoikeuden alkamisen osalta omavastuu-aikaa pidennettäisiin viiden päivän työttömyyttä vastaavasta ajasta seitsemään päivään. Lisäksi työttömyysetuusoikeuden alkamiseen liittyen yli kaksi viikkoa kestävä

kokoaikatyön päättyessä maksettava lomakorvaus estäisi työttömyysetuuden maksamisen ajalta, jolle lomakorvaus jaksetaan. Työttömyysturvan lapsikorotukset poistettaisiin.

Sosiaali- ja terveysministeriö, työministeri Satonen

41 **HE laiksi eräiden kansaneläkeindeksiin ja elinkustannusindeksiin sidottujen etuuksien ja rahamäärien indeksitarkistuksista vuosina 2024–2027 sekä lapsilisälain muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki eräiden kansaneläkeindeksiin ja elinkustannusindeksiin sidottujen etuuksien ja rahamäärien indeksitarkistuksista vuosina 2024–2027. Laissa mainittuja etuuksia ja rahamääriä ei tarkistettaisi kel- tai elinkustannusindeksin muutosta vastaavasti. Lisäksi lapsilisälakia ehdotetaan muutettavaksi. Esityksellä toteutetaan pääministeri Orpon hallitusohjelman kirjaus KEL/KHI indeksikorotusten jäädyttämisestä (pl. toimeentulotuki, eläkkeet, rintamalisät, vammaisetuudet, lääkkeiden kattokorvaus) vaalikaudeksi sekä lapsilisien korotuksista.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

41 **HE laiksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvasta annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvasta annetun lain (vanhuspalvelulaki) muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöstä. Vanhuspalvelulain 20 §:n 2 momentissa säädetyt iäkkäiden henkilöiden ympärivuorokautisen palveluasumisen toimintayksiköissä asiakasta kohti noudatettavan 0,7 työntekijän henkilöstömitoituksen siirtymäaika jatkettaisiin 1.1.2028 saakka. Siihen saakka henkilöstömitoitus olisi voimassa olevan lain mukaisesti vähintään 0,65 työntekijää asiakasta kohti. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan ennen 1.12.2023.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso

41 **HE laeiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta annetun lain 51 a §:n ja korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta muuttamisesta annetun lain 10 a §:n muuttamisesta**

Esityksessä ehdotetaan, että 1.11.2024 voimaan tulevasta perusterveydenhuollon kiireettömän sairaanhoidon hoitoon pääsyn seitsemän vuorokauden enimmäisajasta luovutaan. Tällaisen hoitoon pääsyn enimmäisaika olisi 14 vuorokautta, eli 1.9.2023 voimaan tuleva väliaikaisesti säädetty hoitoon pääsyn enimmäisaika säädettäisiin voimaan toistaiseksi voimassa olevaksi.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso

41 **HE laeiksi sairausvakuutuslain ja Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain muuttamisesta**

Uudistetaan Kelan ammatillisen kuntoutuksen kuntoutusrahaetudet hallitusohjelmakirjauksen mukaisesti. Lasketaan naispuolisen työntekijän työnantajalle maksettavaa kertakorvausta. Muutosten tavoitteena on vähentää valtion menoja ja tasapainottaa julkista taloutta.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

41 **HE laiksi yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta**

Muutoksilla alennetaan valtion menoja ja hillitään menojen tulevaa kasvua. Ansiotulovähennyksen ja omistusasuntojen asumistuen poistamisella tukea kohdennetaan kaikkein pienituloisimmille ja

vähävaraisimmille ruokakunnille.

Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

- 41 **HE laiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annettua lakia. Esityksessä ehdotetaan vahvistettavaksi vuoden 2024 työttömyysvakuutusmaksut.
Sosiaali- ja terveysministeriö, työministeri Satonen
- 41 **HE laiksi sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:n muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sairausvakuutuslakia. Esityksen mukaan lääkekorvausten vuosiomavastuun määrää koskevia säännöksiä tarkistetaan.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 41 **HE laiksi alkoholilain muuttamisesta**
Alkoholiyhtiölle kuuluvaa alkoholijuomien vähittäismyynnin yksinoikeutta muutettaisiin sallimalla luvanvaraiseen vähittäismyntiin enintään 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien alkoholijuomien lisäksi myös enintään 8,0 tilavuusprosenttia sisältävät käymisteitse valmistetut alkoholijuomat.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 44 **HE lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annettua lakia. Esityksen mukaan lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain hallintojärjestelmää sekä sijoittamista ja vastuuelan kattamista koskevia säännöksiä muutettaisiin. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 44 **HE laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 56 a §:n muuttamisesta**
Toteutetaan hallitusohjelman kirjaukset muiden kuin kiireellisten terveyspalveluiden rajoittamisesta. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa siten, että mahdollinen säästö voidaan ottaa huomioon vuoden 2024 ensimmäisessä lisätalousarvioesityksessä. Sääntely tulisi voimaan mahdollisimman pian vuoden 2024 aikana.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso
- 46 **HE väkivallan ja häirinnän poistamisesta työelämässä tehdyn Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi**
Esityksellä pyritään hyväksymään ja saattamaan voimaan Kansainvälisen työjärjestön työkonferenssin 21.6.2019 hyväksymä yleissopimus väkivallan ja häirinnän poistamisesta työelämässä.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 47 **HE lääkelain muuttamisesta**
Esityksessä säädetään lääkelakiin sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista johtuvia muutoksia. Muutokset ovat pitkälti teknisiä.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

- 50 **HE laiksi Kansaneläkelaitoksesta annetun lain muuttamisesta**
Esityksellä ehdotetaan tehtäväksi tarpeelliset muutokset Kansaneläkelaitoksen hallintoa koskevien säännösten ajantasaistamiseksi ja täsmentämiseksi. Lisäksi ehdotetaan muutosta Kansaneläkelaitoksen lakisääteisiin tehtäviin.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 51 **HE laiksi tupakkalain muuttamisesta**
Tarkoitus säätää tupakkalaissa ns. nikotiinipussien myynnistä, ominaisuuksista, pakkauksista jne.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 51 **HE laiksi syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien luettelosta ja rekisteristä annetun lain muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetuilla ns. ASA-lain muutoksilla pannaan täytäntöön syöpädirektiivin muutosdirektiivin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/431 työntekijöiden suojelemisesta syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville tekijöille tai perimän muutoksia aiheuttaville aineille altistumiseen työssä liittyviltä vaaroilta annetun direktiivin 2004/37/EY muuttamisesta) edellyttämät muutokset.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen

Ympäristöministeriö

Viikko (arvio)

- 36 **HE valtion tukemien vuokra- ja asumisoikeusasuntojen asukasvalintaa koskevien säännösten muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valtion tukemien ARA-asuntojen asukasvalintaa koskevia säännöksiä. Valtion tukemiin asuntoihin voidaan valita asukkaaksi Suomen kansalaiseen rinnastettava henkilö, kun henkilön oleskeluoikeus täyttää laissa säädetyt vaatimukset. Esityksessä ehdotetaan luopumista vuoden oleskelulupa vaatimuksesta. Tavoitteena on, että tilapäistä suojelua saavat henkilöt voisivat tulla valituiksi ARA-asukkaiksi. Lisäksi säännöksiä ehdotetaan muutettaviksi siten, että ne vastaisivat voimassa olevaa oleskelulupia koskevaa lainsäädäntöä. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen
- 44 **HE laiksi jätelain muuttamisesta (EU:n akkuasetuksen toimeenpano)**
Jätelakiin lisättäisiin EU:n akkuasetuksen edellyttämät akkujen ja paristojen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten hyväksymistä ja nimeämistä koskevat vaatimukset.
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen
- 45 **HE laiksi pilaantuneiden alueiden puhdistamisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta**
Ehdotuksessa esitetään muutettavaksi pilaantuneiden alueiden puhdistamisen tukemisesta annettua lakia. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vastuulle kuuluvaa pilaantuneiden alueiden selvittämisen ja puhdistamisen järjestämistä koskevaa tehtävää muutettaisiin niin, että kynnys sen piiriin pääsemiseksi madaltuisi. Esityksessä säädettäisiin järjestämistehtävän kustannusten jakamisesta.
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

HE laeiksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain, ympäristönsuojelulain ja vesilain muuttamisesta (Vesienhoidon ympäristötavoitteet ja niistä poikkeaminen)

Sisältönä on asettaa ympäristötavoitteet sitoviksi vastaamaan EU-sääntelyä ja mahdollistaa vesienhoidon ympäristötavoitteista poikkeaminen myös vesienhoidon suunnittelumenettelyn ulkopuolella. Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan ”hallitus vastaa vesipuitedirektiivin vaatimuksiin kansallisella lainsäädännöllä” (s.153). ”Vesipuitedirektiivin mahdollistamat kansalliset joustot otetaan käyttöön” (s.144).

Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

Kevätistuntokaudella 2024 eduskunnalle annettavat hallituksen esitykset (alustavat tiedot)

Helmikuu - elokuu 2024

Valtioneuvoston kanslia

Viikko (arvio)

- 11 **HE laeiksi valtioneuvoston jäsenen tehtävään liittyvästä karensista sekä sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta**
Säädetään menettelyistä, joilla eturistiriitatilanteita voidaan ehkäistä ja välttää valtioneuvoston jäsenen siirtyessä toisiin tehtäviin.
Valtioneuvoston kanslia, pääministeri Orpo

Oikeusministeriö

Viikko (arvio)

- 14 **HE asetuksenantovaltuussäätelyn päivittämiseksi oikeusministeriön hallinnonalan lainsäädännössä**
Päivitetään oikeusministeriön hallinnonalan laeissa olevat yleiset asetuksenantovaltuudet siten, että asetuksenantovaltuuksia koskevat säännökset vastaavat täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimuksia.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 16 **HE laiksi Ahvenanmaan itsehallintolain muuttamisesta**
Ahvenanmaan itsehallintolain muuttamisesta annettavassa työryhmämietinnössä on tarkoitus huomioida PeVL 18/2021 vp ja PeVL 72/2022 vp.
Oikeusministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 18 **HE laiksi vesilain muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vesilakia. Vesilakiin ehdotetaan sisällytettäväksi säännökset uuden kalatalousvelvoitteen, kalatalousmaksun tai niiden yhdistelmän määräämisestä sellaisen vesivoimalaitoksen lupaan, johon sellaista ei sisälly. Ehdotetut muutokset mahdollistaisivat tällaisten laitosten lupamääräysten tarkistamisen kalatalousasioiden osalta nykyistä helpommin. Säännösten tarkoituksena on tukea kansallisten vaelluskalakantojen elvyttämistä ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttämistä.
Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen vahvistamisen jälkeen.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 20 **HE vanginkuljetuslainsäädännön uudistamiseksi ja tutkintavankien säilyttämisen siirtämiseksi Rikosseuraamuslaitoksen tiloihin**
Toteutetaan muutokset, joilla siirretään kaikkien tutkintavankien säilytystehtävät Rikosseuraamuslaitokselle sekä uudistetaan vanginkuljetuslainsäädäntö.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri
- 23 **HE rikoslain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi**
Esityksessä ehdotetaan selkeytettävän rikoslain säännöksiä koskien naisten ja tyttöjen sukuelinten silpomisen rangaistavuutta.

Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

- 23 **HE laiksi rikoslain muuttamisesta**
Esityksen tavoitteena on selkeyttää avioliittoon pakottamisen rangaistavuutta rikoslaissa.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

- 23 **HE laiksi rikoslain 2 c luvun 5 §:n muuttamisesta**
Määräaikaista vankeusrangaistusta suorittava päästetään lähtökohtaisesti ehdonlaiseen vapauteen, kun hän on suorittanut rangaistuksestaan kaksi kolmasosaa. Vanki, joka rikosta edeltäneiden viiden vuoden aikana ei ole suorittanut vankeusrangaistusta vankilassa, päästetään kuitenkin ehdonlaiseen vapauteen, kun rangaistuksesta on suoritettu puolet (ns. vangin ensikertalaisuus). Nuorten rikoksenteekijöiden kohdalla määräajat ovat hieman lyhyemmät. Tarkoituksena on muuttaa lakia siten, että vain ensimmäistä vankeusrangaistusta suorittaessaan vanki voisi vapautua suoritettuaan lyhyemmän määräosan rangaistuksesta, eikä ensikertalaisuus siten enää palautuisi tietyn rikoksettoman ajan jälkeen.
Oikeusministeriö, oikeusministeri Meri

Sisäministeriö

Viikko (arvio)

- 9 **HE laiksi kansalaisuuslain muuttamisesta**
Esityksellä tiukennetaan kansalaisuuslain muun muassa asumisaikaedellytystä koskevia säännöksiä.
Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen
- 10 **HE laiksi kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain muuttamisesta**
Hankkeessa valmistellaan muutokset lakiin kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta (746/2011), joilla vastaanottoraha pienennetään perustuslain ja vastaanottodirektiivin sallimaan minimiin.
Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen
- 13 **HE laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta**
Hankkeessa valmistellaan muutokset ulkomaalaislakiin, joilla muun muassa kansainvälinen suojelu muutetaan luonteeltaan väliaikaiseksi, ja kansainvälisen suojelun lupien pituus lyhennetään EU-oikeuden mahdollistamaan minimiin eli myönnettyyn turvapaikkaan perustuvan luvan kohdalla kolmeen vuoteen ja toissijaiseen suojeluun perustuvan luvan kohdalla yhteen vuoteen. Hankkeessa valmistellaan myös muutokset, joilla suojelun asema lakkautetaan, siihen perustuva oleskelulupa poistetaan ja asetetaan maahantulokielto, jos henkilö syyllistyy Suomessa vakavaan rikokseen, joka vaarantaa yleistä järjestystä ja turvallisuutta tai jos henkilö vaarantaa kansallista turvallisuutta.
Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen
- 23 **HE ulkomaalaislain muuttamiseksi**
Valmistellaan maahantulosäännösten kiertämiseen ja henkilöllisyyden todentamiseen liittyviä muutoksia.
Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen

- 24 **HE laiksi palosuojelurahastolain muuttamisesta**
1.7.2003 voimaantullut palosuojelurahastolaki (306/2003) päivitetään palosuojelumaksun maksuunpanon aikatauluja, ulkomaisen maksuvelvollisen ilmoitusvelvollisuutta asiamiehestä palosuojelumaksun suorittamista varten sekä maksuvelvollisten ja palosuojelumaksun keräämisen perusteena olevien maksuluokkien mahdolliset muut tarvittavat muutokset.
Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen
- 35 **HE laiksi rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain muuttamisesta**
Hankkeessa valmistellaan Rajavartiolaitoksen rikostorjuntalain (108/2018) muutokset rajavartiolaitainsäädännön muutostarpeita koskevan esiselvityksen (SM049:00/2019) perusteella. Muutokset koskevat Rajavartiolaitoksen tutkintaoikeuden rajattua laajentamista ihmiskaupparikoksiin ja rahanpesurikoksiin. Salaisista tiedonhankinta- ja pakkokeinoista arvioidaan erityisesti televalvontaa, peiteltyä tiedonhankintaa ja ohjattua tietolähteen käyttöä.
Sisäministeriö, sisäministeri Rantanen

Puolustusministeriö

Viikko (arvio)

- 6 **HE laiksi puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi**
Puolustusvoimien lakisäätöihin tehtäviin ehdotetaan lisättäväksi osallistuminen Pohjois-Atlantin liiton pelotteeseen ja yhteiseen puolustukseen. Selvyyden vuoksi kansainvälistä apua, yhteistoimintaa tai muuta kansainvälistä toimintaa koskevasta päätöksenteosta annetun lain ja sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain soveltamisalaan lisättäisiin näkyviin nimenomaisesti Nato. Esitys liittyy Suomen Nato-jäsenyyteen.
Puolustusministeriö, puolustusministeri Häkkänen
- 14 **HE asevelvollisuuslain muuttamisesta**
Hallituksen esitys sisältää ehdotuksen ahvenanmaalaisten miesten vapaaehtoisen asepalveluksen mahdollistamisen edellyttämistä säännöksistä.
Puolustusministeriö, puolustusministeri Häkkänen
- 15 **HE laiksi aluevalvontalain muuttamisesta**
Aluevalvontalakiin tehtäisiin Suomen Nato-jäsenyydestä aiheutuvat muutokset.
Puolustusministeriö, puolustusministeri Häkkänen
- 21 **HE laiksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta Puolustusvoimissa ja Rajavartiolaitoksessa**
Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki vaarallisten aineiden kuljetuksesta Puolustusvoimissa ja Rajavartiolaitoksessa. Ehdotetussa laissa säädettäisiin Puolustusvoimissa ja Rajavartiolaitoksessa tapahtuvan vaarallisten aineiden kuljetuksesta tiellä, ilma-aluksessa ja kappaletavaran kuljetuksessa Suomen vesialueilla ja Suomen vesialueiden ulkopuolella. Lain tarkoitus olisi ehkäistä ja torjua vahinkoa ja vaaraa, jota vaarallisten aineiden kuljetus Puolustusvoimissa ja Rajavartiolaitoksessa saattaa aiheuttaa ihmisille, ympäristölle tai omaisuudelle. Laki sisältäisi säännökset eri kuljetusosapuolten vastuista sekä viranomaisten tehtävistä ja toimivaltuuksista.
Puolustusministeriö, puolustusministeri Häkkänen

Valtiovarainministeriö

Viikko (arvio)

- 12 **HE laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta (Verokantadirektiivi)**
Täytäntöönpannaan ne EU-jäsenvaltioita velvoittavat säännökset, jotka sisältyvät neuvoston direktiiviin (EU) 2022/542, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2022, direktiivien 2006/112/EY ja (EU) 2020/85 muuttamisesta arvonlisäverokantojen osalta. Näihin sisältyvät muun muassa suoratoistona lähetettävien viihde-, kulttuuri- ja urheilutapahtumien verotuspaikkaa koskevat säännökset. Arvonlisäverolakiin ehdotetaan lisäksi tehtäväksi eräitä muita muutoksia ja tekniluonteisia tarkistuksia. Direktiivin perusteella täytäntöön pantavat säännökset tulevat voimaan 1.1.2025.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 13 **HE laiksi digitaalisten palveluiden tarjoamisesta annetun lain muuttamisesta**
Hallituksen esityksen tavoitteena on esteettömyysdirektiivin ja saavutettavuusdirektiivin perusteella tehtävän esteettömyys- ja saavutettavuusvalvonnan keskittäminen Liikenne- ja viestintävirastoon.
Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 13 **HE EU:n finanssialan digitaalista häiriönsietokykyasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi**
Esityksen tarkoituksena on yhdenmukaistaa finanssialan toimijoiden digitaalista häiriönsietokykyä koskevia vaatimuksia. Tavoitteena on varmistaa unionin finanssimarkkinoiden vakaus ja eheys ja samalla edistää sijoittajien ja kuluttajien suojan korkean tason ylläpitämistä koko unionin alueella. Lisäksi finanssialan toimijoilla tulisi olla käytössään laajat valmiudet tieto- ja viestintäteknikan (TVT) riskienhallinnan, TVT-poikkeamien ja niiden raportoinnin, sekä TVT-testauksen ja TVT:hen liittyvän kolmansien osapuolien aiheuttaman riskin hallitsemiseen.
Valtiovarainministeriö, elinkeinoministeri Rydman
- 13 **HE keskinäisestä avunannosta ja yhteistyöstä tulliasioissa Moldovan tasavallan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi**
Suomi tekee kahdenvälisiä tulliyhteistyösopimuksia Euroopan unionin ulkopuolisten maiden kanssa. Suomen tekemien kahdenvälisten tulliyhteistyösopimusten päätarkoituksena on antaa toiselle sopimuspuolelle, ja saada tältä, tietoja tullirikollisuuden torjumiseksi ja tutkimiseksi. Suomen tekemät kahdenväliset tulliyhteistyösopimukset rakentuvat Maailman tullijärjestön (WCO) suosituksille ja mallisopimuksille sekä niiden pohjalta syntyneelle sopimuskäytännölle.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 16 **HE arvonlisäverokantojen muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi**
Toteutetaan arvonlisäverokantoja koskevat arvonlisäverolain muutokset. Siirretään nykyiseen 10 %:n alennettuun arvonlisäverokantaan kuuluvat hyödykkeet 14 %:n verokantaan, pois lukien sanoma- ja aikakauslehdet. Siirretään inkontinenssisuojat, kuukautissuojat ja lasten vaipat alennettuun 14 %:n verokantaan.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

- 16 **HE laiksi kryptovaramarkkinoista**
Hankkeen tavoitteena on toimeenpanna kryptovarojen markkinoista annetun asetuksen (MiCA) ja tiettyjen kryptovarojen siirtojen mukana toimitettavista tiedoista annetun asetuksen (TFR) edellyttämät kansalliset säädösmuutokset asetusten edellyttämässä aikataulussa. Hankkeen aikana selvitetään, missä määrin asetukset edellyttävät muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön.
Valtiovarainministeriö, elinkeinoministeri Rydman
- 17 **HE laiksi valtiokonttorista annetun lain muuttamisesta**
Valtiokonttorin tehtävissä on tapahtunut muutoksia, joiden myötä Valtiokonttoria koskevassa lainsäädännössä on tarpeettomaksi käyneitä säännöksiä ja myös Valtiokonttorin tehtävät ja tiedonsaantioikeudet on tarpeen saattaa ajan tasalle.
Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 18 **HE laiksi valmisteverotuslain muuttamisesta**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valmisteverotuslakia siten, että ostajan verovelvollisuutta laajennetaan alkoholin verkkokaupassa. Lisäksi lakiin tehtäisiin täsmennyksiä, jotka liittyvät jo aiemmin kansallisesti toimeenpantuun valmisteverotusdirektiiviin (EU 2020/262).
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 20 **HE laiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta**
Esityksellä toteutettaisiin pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman kirjaukset siitä, että rahoitusmallin kannustavuuden lisäämiseksi toteutuneiden kustannusten koko maan tasolla tehtävää jälkikäteistarkistusta lasketaan portaittain lisäämällä malliin niin kutsuttu hyvinvointialueiden omavastuu. Lisäksi yksittäisille alueille myönnetty lisärahoitus jätetään jatkossa huomioimatta koko maan tasolla tehtävässä jälkikäteistarkistuksessa.
Valtiovarainministeriö, kunta- ja alueministeri Ikonen
- 20 **HE kiinteistöverotuksen arvostamisuudistusta koskevaksi lainsäädännöksi**
Toteutetaan maapohjien ja rakennusten arvostamisperusteiden uudistamisen edellyttämät muutokset. Uudistuksella korjataan kiinteistöjen verotusarvojen ja käypien arvojen eriytyminen toisistaan. Uudistus toteutetaan pitkällä siirtymäajolla. Kiinteistöveron muutokset ovat kohtuullisia kiinteistön omistajille.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra
- 24 **HE kiinteistöinvestointien tarkistusmenettelyä koskevaksi lainsäädännöksi**
Tarkastellaan Euroopan unionin tuomioistuimen tuomion C-787/18 (Sögarð Fastigheter AB) vaikutuksia kiinteistöinvestointien tarkistusmenettelyyn Suomessa ja annetaan tätä koskeva hallituksen esitys arvonlisäverolain muuttamisesta.
Valtiovarainministeriö, valtiovarainministeri Purra

Maa- ja metsätalousministeriö

Viikko (arvio)

- 24 **HE maatilojen kestävyden tietoverkosta**
Säädetään mahdollisesti tarvittavat maatilojen kirjanpitoaineistojärjestelmien laajentamiseen ja tietojen keräämiseen liittyvät säännökset. Maatalouden kirjanpidon tietoverkon (FADN), jatkossa FSDN, muuttujasisältö laajenee ja se tulee kattamaan myös ympäristön ja sosiaalisen

ulottuvuuden.

Maa- ja metsätalousministeriö, maa- ja metsätalousministeri Essayah

Liikenne- ja viestintäministeriö

Viikko (arvio)

7 **HE Euroopan unionin kyberturvallisuusdirektiivin (NIS2-direktiivi) täytäntöönpanemiseksi**

Esityksellä pantaisiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2555 toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi kaikkialla unionissa, asetuksen (EU) N:o 910/2014 ja direktiivin (EU) 2018/1972 muuttamisesta sekä direktiivin (EU) 2016/1148 kumoamisesta (NIS2-direktiivi). Esityksellä ehdotettaisiin säädettäväksi NIS2-direktiivin vähimmäistason mukaiset kyberturvallisuuden riskienhallinta- ja raportointivaatimukset sen soveltamisalaan kuuluville toimijoille. Samalla kumottaisiin edeltävää verkko- ja tietoturvadirektiiviä (NIS1-direktiivi) täytäntöönpanevat säännökset, koska direktiivi on kumottu NIS2-direktiivillä.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

8 **HE RefuelEU Aviation -asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi**

RefuelEU Aviation -asetuksen tavoitteena on vähentää ilmailun hiilidioksidipäästöjä EU:n ilmastotavoitteiden mukaisesti ja varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset markkinoilla. Kansallisen lainsäädäntöhankkeen tarkoituksena on toimeenpanna asetuksen edellyttämä kansallinen sääntely. Kansallisesti säädettäisiin erityisesti viranomaistehtävistä ja seuraamusjärjestelmästä.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

9 **HE laiksi raideliikennelain ja liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta**

Esitetyllä lakiehdotuksella raideliikennelain muuttamisesta tehtäisiin kolmas tarkistus- ja muutoskierron lakiin. Muutokset liittyvät mm. lain soveltamisen aikana havaittuihin muutostarpeisiin, EU-lainsäädännössä tapahtuneisiin muutoksiin ja Euroopan komission esittämiin huomioihin.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

21 **HE laiksi EU:n vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta annetun asetuksen kansallisesta toimeenpanosta ja lain liikenteessä käytettävien vaihtoehtoisten polttoaineiden jakelusta (478/2017) kumoamiseksi**

Lailla Euroopan unionin asetuksen vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta (EU:n ns. AFIR-asetus) kansallisesta toimeenpanosta säädettäisiin asetuksen toimivaltaisista viranomaisista ja niiden tehtävistä sekä seuraamuksista. Valmistelun yhteydessä arvioidaan lisäksi tarve säännellä lentoasemien maasähkön syöttöä koskevien vaatimusten kansallisesta toimeenpanosta.

Liikenne- ja viestintäministeriö, liikenne- ja viestintäministeri Ranne

Työ- ja elinkeinoministeriö

Viikko (arvio)

- 6 **HE laiksi sähkömarkkinalain muuttamisesta**
Sähkömarkkinalain sähkösopimuksia ja sähkön vähittäismarkkinoita koskeva sääntely uudistetaan TEM:n Älyverkkotyöryhmän ehdotusten pohjalta, mahdollistetaan ns. yhden laskun mallin käyttäminen vähittäismarkkinoilla ja toteutetaan toimia ns. ongelmamyyjien harjoittamien menettelytapojen johdosta.
Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen
- 6 **HE kaupparekisterilain, liiketoimintakiellosta annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta sekä laiksi väliaikaisesta poikkeamisesta Patentti- ja rekisterihallituksen hallussa olevien arvokkaiden tietoaaineistojen maksuttomuudesta**
Esityksellä täytäntöönpantaisiin direktiivi 2019/1151 siltä osin kuin kyse on liiketoimintakieltoja koskevasta tietojenvaihdosta ja muualla kuin Suomessa määrättyjen liiketoimintakieltojen huomioimisesta Suomessa. Lisäksi säädettäisiin Patentti- ja rekisterihallituksen hallussa olevien julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019) 24 b §:n 1 momentissa tarkoitettujen arvokkaiden tietoaaineistojen maksuttomuudesta poikkeamisesta väliaikaisesti. Tämän lisäksi tehdään lähinnä teknisiä muutoksia muihin lakeihin.
Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman nopeasti niiden hyväksymisen jälkeen.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen
- 9 **HE merityötä koskevan yleissopimuksen (MLC) vuoden 2022 muutosten hyväksymisestä ja voimaansaattamisesta**
Lainsäädäntöhankkeen tarkoituksena on ILO:n kansainvälisen merityöyleissopimuksen (MLC) ohjeistoon vuonna 2022 tehtyjen muutosten toimeenpano. Ohjeiston muutokset koskevat muun muassa suojarusteita, aluksella tarjottavan ruoan ja juoman maksuttomuutta ja laatua, hylättyjen merenkulkijoiden kotimatka-oikeutta, merenkulkijoiden oikeutta kiireelliseen terveydenhoitoon, menehtyneiden merenkulkijoiden kotimatkan edistämistä sekä kuolinsyiden tutkintaa ja niiden raportointia ILOlle. Toteutetaan tarvittavat merityölainsäädännön muutokset, jotka saatetaan Suomessa voimaan samaan aikaan kun ohjeiston muutokset tulevat kansainvälisesti voimaan 23.12.2024.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen
- 10 **HE laiksi eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain muuttamisesta**
Muutetaan eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) sisältöä niin, että lisätään viranomaisen oma-aloitteinen takaisinperintä mahdolliseksi.
Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen
- 11 **HE eräiden työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muutoksenhakusäännösten muuttamisesta**
Tehdään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) edellyttämät muutokset niihin työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan lakeihin, joihin se on vielä tarpeen. Kyse on ns. säädöshuollollisten toimien tekemisestä kyseisiin lakeihin. Muutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.7.2024.

16 **HE työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta**

Työvoimapalvelujen järjestämisestä annettuun lakiin ja mahdollisesti muihin TE-palvelut 2024 -uudistukseen liittyviin lakeihin tehdään välttämättömiä korjauksia järjestämisvastuun sujuvan siirron toteuttamiseksi. Samalla yritystoiminnan kehittämispalveluja koskevat säännökset kumotaan.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

16 **HE laiksi polttoaineen jakelun päästökaupasta**

Esityksen myötä toimeenpannaan päästökauppadirektiivin muutokset koskien uutta polttoaineen jakelun päästökauppaa. Uusi päästökauppa kattaisi tieliikenteen, rakennusten lämmityksen sekä nykyisen päästökaupan ulkopuolisen teollisuuden ja rakentamisen.

Työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

22 **HE EU:n digitaalisesta palveluväylästä (SDG) annetun asetuksen (EU) 2018/1724 täytäntöönpanon johdosta**

Esitetyjen muutosten tarkoitus on selkeyttää viranomaisten keskinäistä vastuunjakoa ja rooleja erityisesti tietosuojan kannalta, kun asetus (EU) 2018/1724 digitaalisesta palveluväylästä (SDG) tulee täysimääräisesti voimaan. Asetus ei itsessään edellytä kansallista täydentävää lainsäädäntöä, mutta asetuksen täytäntöönpanon valmistelun yhteydessä on ilmennyt tarve oikeustilaa selkeyttävälle kansalliselle lainsäädännölle. Lisäksi esitetään säädettäväksi, että Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY) kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA) toimii asetuksen mukaisena kansallisena koordinaattorina.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

22 **HE Teollisuussijoitus Oy -nimisestä valtionyhtiöstä annetun lain (1352/1999) muuttamisesta**

Valtion kotimaista pääomasijoitus- ja yritysrahoitustoimintaa tehostetaan keskittämällä Business Finland Venture Capital Oy, Oppiva Invest Oy ja Ilmastorahasto Oy osaksi Suomen Teollisuussijoitus Oy:ta.

Työ- ja elinkeinoministeriö, elinkeinoministeri Rydman

24 **HE paikallisen sopimisen edistämistä koskevaksi lainsäädännöksi**

Lainsäädäntöä kehitetään paikallisen sopimisen mahdollisuuksien lisäämiseksi.

Tavoitteena on, että paikallinen sopiminen olisi yhdenvertaisesti mahdollista kaikissa yrityksissä riippumatta siitä, kuuluuko yritys työnantajaliittoon tai millainen edustusjärjestelmä yrityksessä on.

Työ- ja elinkeinoministeriö, työministeri Satonen

Sosiaali- ja terveysministeriö

Viikko (arvio)

6 **HE laeiksi aikuiskoulutustuesta annetun lain ja vuorotteluvapaalain kumoamisesta sekä työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta**

Säädöshankkeen tarkoituksena on luopua aikuiskoulutustuesta ja ammattitutkintostipendistä kumoamalla aikuiskoulutusetuuksista annettu laki ja vuorotteluvapaasta kumoamalla

vuorotteluvapaasta annettu laki.

Sosiaali- ja terveysministeriö, työministeri Satonen

- 6 **HE laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta**
Hallitusohjelman mukaisesti valmistellaan työttömyysturvalakiin seuraavat muutokset: ansiopäivärahan määrä porrastetaan ja luovutaan sekä ikäsidonnoisista poikkeuksista että työssäoloehdon kertymisestä palkkatuetusta työstä. Muutoksia sovellettaisiin 1.9.2024 alkaen.
Sosiaali- ja terveysministeriö, työministeri Satonen
- 7 **HE laiksi lääkelain muuttamisesta (eläinlääkeasetus)**
Esitetään lääkelakiin tehtäväksi EU:n eläinlääkeasetuksen kansallisen täytäntöönpanon vaatimat muutokset.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 9 **HE terveydensuojelulain 52 §:n muuttamiseksi**
Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi terveydensuojelulakia. Terveydensuojelulain 52 §:ssä oleva valtuus antaa määräyksiä laajalle alueelle ulottuvan tai muutoin erityisen merkityksellisen terveyshaitan poistamisesta tai syntymisen ehkäisemisestä siirrettäisiin Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta sekä aluehallintovirastolta sosiaali- ja terveysministeriölle.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 13 **HE vammaispalvelulain soveltamisalan tarkentamista koskevaksi laiksi**
Vammaispalvelulain soveltamisalan tarkentaminen hallitusohjelman edellyttämällä tavalla ennen lakien voimaantuloa annettavalla esityksellä siten, että vammaispalvelulaki säilyisi vammaisille henkilöille tarkoitettuna erityislakina. Tämä turvaisi yksilöllisen tarpeen mukaiset palvelut vammaisille henkilöille ja varmistaisi hyvinvointialueiden rahoitusperiaatteen toteutumisen.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso
- 22 **HE laiksi työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta**
Sääntelyn kehittäminen huomioon ottaen yleinen yhtiöoikeudellinen kehitys ja työeläketoininnan luonne sosiaalivakuutuksena.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 24 **HE työtapaturma- ja ammattitautivakuutusta, liikenne- ja potilasvakuutusta koskevan lainsäädännön muuttamisesta**
Esityksen tarkoituksena on tehdä työtapaturma- ja ammattitautivakuutusta, liikennevakuutusta ja potilasvakuutusta koskevaan lainsäädäntöön muutamien vuosien ajalta esiin tulleet lähinnä tekniset ja säädöshuollolliset muutokset.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaaliturvaministeri Grahn-Laasonen
- 26 **HE laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä annetun lain sekä sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annetun lain muuttamiseksi**
Eduskunta edellytti lausumassaan (StVM 48/2022 vp), että valtioneuvosto ryhtyy tarvittaviin lainsäädännöllisiin toimenpiteisiin Uudenmaan aluetta koskevan potilastietojen tietojenkäsittelyn ratkaisemiseksi väliaikaisen sääntelyn voimassaolon aikana siten, että terveydenhuollon ammattihenkilöillä on toistaiseksi voimassa olevan sääntelyn nojalla sujuva pääsy

potilasturvallisuuden kannalta olennaisiin tietoihin potilaan tietosuojaa kunnioittaen.
Sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveysministeri Juuso

Ympäristöministeriö

Viikko (arvio)

- 11 **HE laiksi jätelain muuttamisesta (I vaihe)**
Jätelain muuttaminen ottaen huomioon hallitusohjelman kirjaus kunnan vastuun rajaamisesta kotitaloudessa syntyneeseen jätteeseen sekä jätteenpolton hillinnän edellyttämät toimet, lisäksi eräitä teknisluonteisia täsmennyksiä.
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen
- 12 **HE laeiksi eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta soidensuojelualueiksi annettujen lakien muuttamisesta**
Hankkeessa ehdotetaan muutettavaksi eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta soidensuojelualueiksi annettuja kahta lakia, joilla on perustettu 130 soidensuojelualueita vuoden 1923 luonnonsuojelulain nojalla. Hankkeen tavoitteena on saattaa myös vuoden 1923 luonnonsuojelulain nojalla lailla perustettujen soidensuojelualueiden rauhoitussäännökset yhdenmukaisiksi uuden luonnonsuojelulain kanssa ja saattaa rauhoitussäännökset lain tasolle perustuslain edellyttämällä tavalla.
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen
- 14 **HE laiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta**
Esityksessä selkeytetään ns. Ryhti-lakia eräiden viranomaisten, kuten Verohallinnon, tiedonsaantioikeuksien osalta.
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen
- 15 **HE laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta (sähköllä tapahtuvan vedyntuotannon poistaminen ympäristöluvanvaraisuudesta, jätteen kaasutusta koskeva muutosehdotus, maatilamittakaavan biokaasulaitosten sisällyttäminen ympäristönsuojelulain liitteeseen 4 ja lumenkaadon kieltäminen vesistöihin)**
Esityksessä ehdotetaan tietyn kapasiteetin alittavan, sähköllä tapahtuvan vedyntuotannon poistamista ympäristöluvanvaraisuudesta. Esitykseen kuuluisi myös jätteen kaasutusta koskeva muutosehdotus, maatilamittakaavan biokaasulaitosten sisällyttäminen ympäristönsuojelulain liitteeseen 4 eli ilmoituksenvaraisiksi toiminnoiksi ja lumenkaadon kieltäminen vesistöihin.
Ympäristöministeriö, ympäristö- ja ilmastoministeri Mykkänen

Valtioneuvoston selonteot

Kevätistuntokaudella 2024 eduskunnalle annettavat valtioneuvoston selonteot

Kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteko, Ulkoministeriö

Ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko, Ulkoministeriö